

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35227
Nom	Filosofia del dret
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1303 - Grau en Dret	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre
1921 - Doble Grau en Administració i Direcció d'Empreses i Dret	Facultat d'Economia	4	Primer quadrimestre
1922 - Doble Grau en Dret i Ciències Polítiques	Facultat de Dret	5	Primer quadrimestre
1923 - Doble Grau en Dret i Criminologia	Facultat de Dret	5	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1303 - Grau en Dret	20 - Filosofia del Dret	Obligatòria
1921 - Doble Grau en Administració i Direcció d'Empreses i Dret	5 - Assignatures obligatòries de quart curs	Obligatòria
1922 - Doble Grau en Dret i Ciències Polítiques	6 - Assignatures obligatòries de cinquè curs	Obligatòria
1923 - Doble Grau en Dret i Criminologia	7 - Assignatures obligatòries de cinquè curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
COLOMER SEGURA, ANA MARIA	364 - Filosofia del Dret i Política
MONZON ARAZO, AUGUST	364 - Filosofia del Dret i Política
TALAVERA FERNANDEZ, PEDRO AGUSTIN	364 - Filosofia del Dret i Política

RESUM

En l'última etapa d'aprenentatge de l'alumne, l'assignatura Filosofia del Dret pretén superar l'enfocament fonamentalment dogmàtic i sectorial de les disciplines cursades (identificació del Dret amb els codis i repertoris legislatius) obrint el seu horitzó cap a la perspectiva més àmplia del 'fenòmen jurídic'. Es pretén fer-li reflexionar sobre el sentit del Dret i les seues implicacions de tipus antropològic (el sentit del Dret en la vida del ser humà); de tipus axiològic (la justícia com a dimensió intrínseca del Dret i la possibilitat del seu tractament racional) i de tipus existencial (el Dret davant els grans problemes del món contemporani: els distints tipus de violència, la globalització, la multiculturalitat, la biotecnologia, la defensa de la naturalesa, etc.). Des d'estos pressupostos, les àrees temàtiques de l'assignatura són:

1. El fenòmen jurídic. La reflexió filosòfica sobre el Dret. Evolució de la filosofia jurídica moderna.
2. Ontologia jurídica. El sentit del Dret. El Dret com a no discriminació i no violència.
3. Axiologia jurídica. Valors i fins del Dret. Teories contemporànies de la justícia.
4. Problemes oberts de la filosofia del Dret: Medioambient, biotecnologia i posthumanisme. Globalització multiculturalitat, ciutadania i drets. La pau i les seues bases filosòfiques i jurídiques.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana haver cursat, al menys, els dos primers cursos complets del grau en Dret.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

1303 - Grau en Dret

- Capacitat per reconèixer la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Capacitat per comprendre el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la necessària visió interdisciplinària dels problemes jurídics.

- Capacitat per utilitzar els principis i els valors constitucionals, el respecte dels drets humans, posant una atenció especial en la igualtat entre homes i dones, la sostenibilitat i la cultura de la pau, com a eines de treball en la interpretació de l'ordenament jurídic.
- Capacitat per comunicar-se correctament de forma oral i escrita en l'àmbit jurídic.
- Capacitat per adquirir una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i de desenvolupar la dialèctica jurídica.
- Capacitat per conèixer, entendre i saber aplicar la interrelació del dret amb altres disciplines no jurídiques.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

1. Capacitat per a conèixer la importància del fenomen jurídic (relació amb competències específiques del grau CE: 1, 3)
2. Capacitat per a conèixer i comprendre la Ontologia jurídica: el dret com a no discriminació i no violència (CE: 1, 4)
3. Capacitat per a comprendre l'Axiologia jurídica: teories de la justícia (CE: 4, 16, 18)
4. Capacitat per a comprendre, raonar i debatre sobre els problemes de la filosofia del dret en l'era de la globalització (CE: 4, 9, 11)
5. Capacitat per a entendre el dret en la seua dimensió històrica i les seues relacions amb les corrents filosòfiques (CE: 16, 18)

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ

1. La reflexió filosòfica sobre el dret

2. EVOLUCIÓ DE LA FILOSOFIA JURÍDICA MODERNA

2. Presupòsits filosòfics de la ciència jurídica moderna
3. La filosofia del dret del positivisme jurídic i la seua crisi
4. Cap a una comprensió integral del fenomen jurídic

3. ONTOLOGIA I AXIOLOGIA JURÍDICA

5. Existència humana i sentit del dret
6. Teories contemporànies de la justícia

4. PROBLEMES OBERTS EN LA FILOSOFIA JURÍDICA

7. Medi ambient, biotecnologia i posthumanisme
8. Globalització, multiculturalitat, ciutadania y drets
9. La pau i les seues bases filosòfiques i jurídiques

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	2,50	0
Elaboració de treballs en grup	5,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	30,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

AVALUACIÓ

Els elements avaluable i els criteris d'avaluació són:

1. Prova final global sobre el contingut de l'assignatura (70%)
2. Valoració de les activitats aplicades/complementàries susceptibles d'avaluació (30%)
3. La participació i grau d'implicació de l'estudiant en el procés d'ensenyament-aprenentatge i en el desenvolupament de les activitats serà valorat pel professor per a modular la qualificació final de l'assignatura.

Independentment del sistema d'avaluació general que s'establisca per a tot l'alumnat (examen escrit o oral), el professorat responsable de l'assignatura podrà determinar en l'annex a la guia docent la possibilitat de canviar, motivadament, la modalitat d'examen final quan es veja obligat a realitzar la prova en una data diferent de l'oficial en aplicació de les normes previstes per al cas de coincidència d'exàmens en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de les Titulacions de Grau i Màster de la Universitat de València, o qualsevol altra causa reglamentàriament establida (v. gr. supòsits de força major justificada). En aquests supòsits, la nova modalitat d'examen a realitzar haurà de mantindre el mateix nivell d'exigència i dificultat que el realitzat amb caràcter general a la resta de grup.

L'alumnat que haja seguit l'avaluació contínua i haja sigut avaluat d'aquesta, en el supòsit de no presentar-se a la prova final en la data oficial d'examen (tant en 1a com en 2a convocatòria), obtindrà la qualificació de NO PRESENTAT.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- BALLESTEROS, J., Sobre el sentido del Derecho. Madrid, Tecnos, 2001.
- GARCÍA PASCUAL, C., Norma mundi. La lucha por el derecho internacional. Madrid, Trotta, 2015.
- PEREZ LUÑO, A.E., Estado de Derecho, derechos humanos y Constitución. Madrid, Tecnos, 1995.
- RODRIGUEZ PANIAGUA, J.M., Historia del pensamiento Jurídico. Madrid, Universidad Complutense, 1988.
- SANDEL, M., Justice: What's the Right Thing to Do?. London, Penguin Books, 2009.
- TALAVERA, P., Filosofía del Derecho, Valencia, Tirant lo Blanch, 2022.
- ZAGREBELSKI, G., El Derecho dúctil. Ley, derechos y justicia, Madrid, Trotta, 1995.
- LUBAN, D.: The Rule of Law and Human Dignity: Reexamining Fullers Canons. 2 Hague J. on Rule L. 2947, 2010.
- YOUNG, I.M.: Polity and group difference: A Critique of the ideal of Universal Citizenship, Ethics 1999, p.250-274
- BESSON, S.: Evolutions in Non-Discrimination Law within the ECHR and the ESC Systems: It takes two to tango in the Council of Europe, The American Journal of Comparative Law, Vol. 60, 2012, p. 147-180
- CUSACK, S.: Ángela González Carreño v. Spain, Cedaw Communication nº 47/2012: Amicus Curiae Brief, February 2014.
- PERONI, L. and A. TIMMER: Vulnerable groups: the promise of an emerging concept in European Human Rights Convention Law, I-CON 2013, vol. 11, Nº4, p. 1056-1085

Complementàries

- ALEXY, R., Teoría de la argumentación jurídica. Barcelona, Gedisa, 1994.
- BALLESTEROS, J., Repensar la paz. Madrid, EIUNSA, 2005.
- BALLESTEROS, J., Postmodernidad: Decadencia o resistencia. Madrid, Tecnos, 1989.
- BARRERE UNZUETA, M., "Filosofías del Derecho antidiscriminatorio: ¿qué Derecho y qué discriminación? : una visión contra-hegemónica del Derecho antidiscriminatorio". Anuario de filosofía del derecho, ISSN 0518-0872, Nº 34, 2018, págs. 11-42.
- BOBBIO, N., El Positivismo jurídico. Madrid, Debate, 1993.
- COTTA, S., El derecho en la existencia humana. Pamplona, EUNSA, 1987.
- DE LUCAS, J., El desafío de las fronteras. Madrid, Temas de Hoy, 1994.
- FERRAJOLI, L., Derechos y garantías. La ley del más débil. Madrid, Trotta, 1999.
- HABERMAS, J., Facticidad y Validez,. Madrid, Trotta, 1999.
- HART, H.L.A., El concepto de Derecho. Buenos Aires, Abeledo Perrot, 1992.
- KAUFMANN, A., Pensamiento jurídico contemporáneo. Madrid, Debate, 1992.
- KELSEN, H., Teoría pura del Derecho. México, Porrúa, 1991.
- RAWLS, J., Teoría de la justicia, (2ª ed.). México, Fondo de Cultura Económica, 1995.
- YOUNG, I., La justicia y la política de la diferencia. Cátedra, col. feminismos, 2000.